

Алексєєвська Галина Сергіївна

доктор філософії, старший викладач кафедри світового господарства і МЕН
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Гончар Оксана Ігорівна

студентка 1-го року магістратури факультету міжнародних відносин,
політології та соціології

Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ЄЦБ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

З 2008 по 2020 рр. у Євросоні був період низької інфляції, але з 2020 року та особливо у 2022 році інфляція значно зросла. Останній рік ЄС переживає рекордно високі темпи інфляції, і можна побачити, що ця ситуація продовжиться найближчим часом. Таке становище було викликано низкою подій – пандемією, енергетичною кризою, повномасштабним вторгненням росії в Україну.

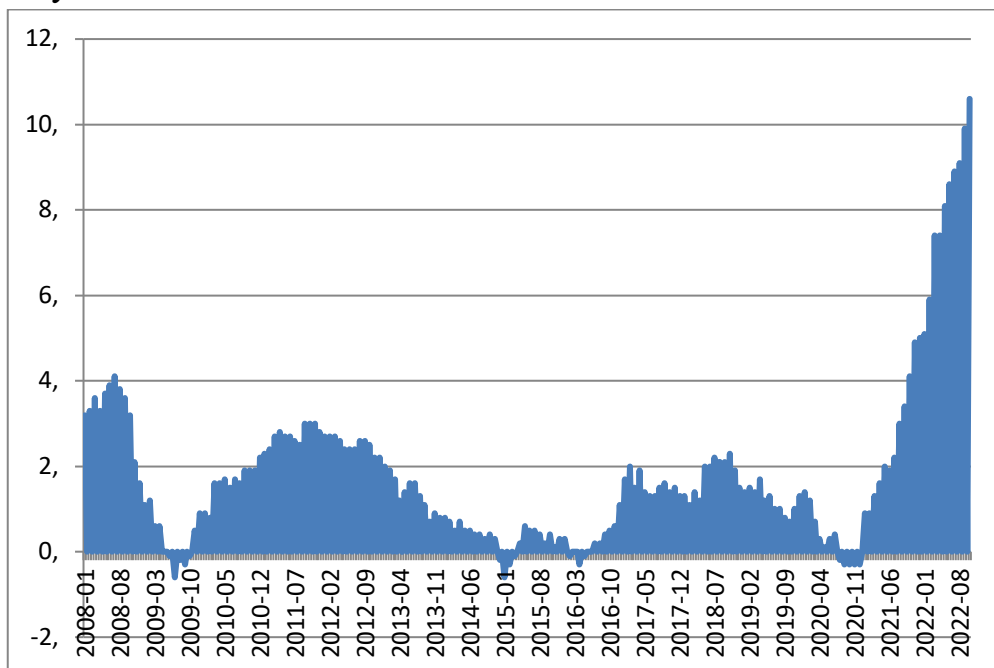

Рис 1. Рівень інфляції в Євросоні 2008-2022 (%)/

Ці шоки обмежили глобальну пропозицію і також змінили попит та призвели до сильної та стійкої інфляційної реакції.

Першим потрясінням стала пандемія. Проблеми пов'язані з постачанням і зростання цін посилюють одна одну, оскільки фірми реагуючи на загрозу дефіциту, замовляли більше і заздалегідь і це призвело до зростання цін по всьому ланцюжку ціноутворення.

У той же час фіскальна та монетарна політика у відповідь на пандемію захистили номінальні доходи, тим самим сприяли швидкому відновленню попиту після відновлення роботи економіки, але стійкість доходів, у свою чергу, викликала великі коливання попиту за секторами.

Другим шоком стало невиправдане вторгнення росії до України, та енергетична криза. Ще до вторгнення скорочення видобутку ОПЕК та обмеження капіталу американських виробників сланцю обмежували постачання енергії. Це спричинило стрибок цін на енергоносії, що стало основним чинником недооцінки інфляції.

Спільно ці шоки сильно відштовхнули інфляцію від цільового значення ЄЦБ. Загальна інфляція, яка була негативною ще у грудні 2020 року, зросла з мінімуму під час пандемії до свого піку у 10,7 % у жовтні 2022 року.

Деякі з цих обмежень з часом навіювалися, наприклад, зниження вартості доставки та скорочення термінів доставки. Але інші зміни можуть бути більш стійкими. Потрясіння, спричинені пандемією та війною, створюють «нову глобальну карту» економічних відносин. І в цих умовах неясно, чи продовжиться безперервне розширення пропозиції і як це вплине на глобальний попит.

Виходячи з цих обставин ЄЦБ значно збільшив свої відсоткові ставки. Ці підвищення ставок допомагають якнайшвидше відмовитися від підтримки попиту. І вони надсилають суспільству чіткий сигнал про рішучість ЄЦБ знизити інфляцію, що допоможе закріпити очікування.

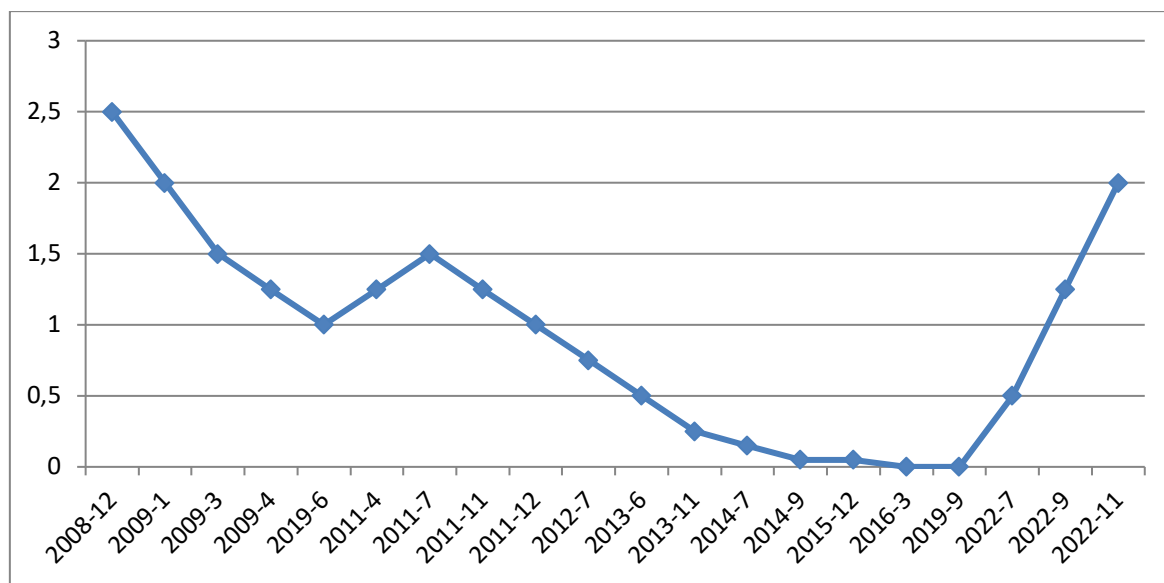

Рис 2. Відсоткова ставка ЄЦБ 2008-2022 (%)

І надалі очікується підвищення відсоткових ставок до того рівня, який дозволить своєчасно знизити інфляцію до середньострокового цільового показника.

Також ЄЦБ вирішив змінити умови цільових довгострокових операцій рефінансування (TLTRO-III). TLTRO задовольнив потребу у значних стимулах під час пандемії, посиливши передачу ставок в економіку через банки. Але тепер умови повністю змінилися, і ЄЦБ необхідно забезпечити, щоб нижча вартість фінансування TLTRO, створеного для банків, не перешкоджала грошовій передачі, коли потрібна нормалізація політики.

Так само великомасштабні купівлі активів були необхідним розширенням політики, коли відсоткові ставки були близькі до нуля. Але за нинішніх умов і з урахуванням того, що відсоткові ставки залишаються найефективнішим інструментом для формування політичної позиції ЄЦБ, доречно нормалізувати баланс виваженням та передбачуваним чином. І наприкінці року ЄЦБ викладе ключові принципи скорочення частки облігацій у портфелі програми купівлі активів. Паралельно з цим залишаться чинними його інструменти для збереження впорядкованої передачі імпульсів монетарної політики, зокрема гнучкі реінвестиції в рамках програми екстрених закупівель у зв'язку з пандемією та новий інструмент захисту передачі.

Насамкінець можна сказати, що для подолання сьогоденної кризи в Єврозоні та ЄС загалом необхідна підтримка та забезпечення цінової стабільності у міру того, як розігруються різні потрясіння, зняття обмежень зростання в тих галузях, де вони виникли та захист сталого фінансового сектору, який може підтримати переходи, з якими зіткнеться ЄС.

І сьогодні дії ЄЦБ мають життєво важливе значення для того, щоб інфляційні очікування залишалися незмінними, поки інфляція висока. Правління ЄЦБ має намір знизити інфляцію до середньострокового цільового рівня у 2% до 2025 року.

Також у післявоєнний період Україна може скористатися досвідом ЄС та застосувати найбільш підходящі для себе інструменти для подолання високої інфляції в економіці, з якою вже зіткнувся НБУ.

Список використаних джерел:

1. Monetary policy in a new environment. Speech by Christine Lagarde. November 2022. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp221118~639420cee0.en.html>

2. European central bank. Monetary policy decisions. 2022. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2022/html/ecb.mp220908~c1b6839378.en.html>

3. Karl Otto Pöhl Lecture by Christine Lagarde, President of the ECB, organised by Frankfurter Gesellschaft für Handel, Industrie und Wissenschaft. September 2022. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220920~c3afc1a441.en.html>

4. Assessment of the ECB's current monetary policy stance. Requested by the ECON Committee. Monetary Dialogue, September 2022. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/733983/IPOL_STU\(2022\)733983_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/733983/IPOL_STU(2022)733983_EN.pdf)

5. Eurostat. HICP – monthly data (annual rate of change) URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_3985198/default/table?lang=en

Батан Юрій Дмитрович

кандидат юридичних наук, асистент кафедри конституційного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

Шевченко Юлія Олександрівна

студентка 4-го курсу факультету судового та міжнародного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

**ПРОФЕСІЙНІ ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ДОСТУПУ ДО ЮРИДИЧНОЇ
ПРОФЕСІЇ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАКОРДОННИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ДОСВІД**

Тестування є важливою складовою будь-якої професії з юридичним спрямуванням. Вступники до бакалаврату юридичних факультетів закладів вищої освіти складають зовнішнє незалежне оцінювання, а до магістратури – єдине фахове вступне випробування та єдиний вступний іспит. Здобувачі освіти виконують тести на заняттях, складають проміжний, рубіжний, підсумковий контроль, державні іспити в тестовій формі у закладах вищої освіти, наприкінці навчання яких у магістратурі передбачено складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту в тестовій формі.

Для деякого тести можуть бути складним викликом (іноді простіше висловити свою думку відкрито, відповівши на запитання), але вони є дієвим методом перевірки знань та навичок не лише здобувачів вищої освіти, а й